

Αποκαλυπτήρια μνημείου υπέρ της ελληνικής λεγεώνας της Κριμαίας

/ [Θεολογία και Ζωή](#)

[krimaia-3](#)

**Γράφει ο Γκιουρτζίδης Αγαθάγγελος, Ιστορικός, Διευθυντής Ιδρύματος
Ελληνικών Ερευνών**

Στις 10 Ιουλίου 2016, στις 12:00, στην Σεβαστούπολη Κριμαίας στα πλαίσια των εορτασμών του «Έτους Ελλάδας - Ρωσίας 2016», πραγματοποιήθηκαν τα αποκαλυπτήρια του μνημείου υπέρ των Ελλήνων εθελοντών της Ελληνικής Λεγεώνας του αυτοκράτορα Νικόλαου Α΄, η οποία πολέμησε στον Κριμαϊκό πόλεμο 1853-1856, στο πλευρό των Ρώσων υπέρ της Ορθοδοξίας.

Στην τελετή των αποκαλυπτηρίων παραβρεθήκαν ο Πρόεδρος της Ομοσπονδιακής Εθνικής-Πολιτιστικής Αυτονομίας Ελλήνων της Ρωσίας κος Ίβαν Σαββίδης, η Γερουσιαστής της Άνω Βουλής της Ρωσίας κα Ολγα Κοβιτίδη, ο Μόνιμος εκπρόσωπος της Κριμαίας επί του Προέδρου της Ρωσίας κος Γκεόργκι Μουράντοβ, Έλληνες απ' όλα τα μέρη της Ρωσίας και της Ελλάδας, καθώς και πλήθος κατοίκων της Σεβαστούπολης.

Τα Ιερά Μνημόσυνα προς τιμήν των πεσόντων Ελλήνων εθελοντών τέλεσε ο Μητροπολίτης Σεβαστουπόλεως και Κριμαίας, ο Λάζαρος.

Στον λόγο τους οι επίσημοι ύμνησαν τον άθλο των Ελλήνων εθελοντών, ενώ ο Ι. Σαββίδης εκφώνησε τον λόγο του λοχαγού της Ελληνικής Λεγεώνας Αριστείδη Χρισοβέργη: «Έλληνες! Σᾶς ένθυμίζω, ὅτα΄ ήμεΐς, οί ὀλίγοι έθελονταΐ άντιπροσωπεύομεν τήν Έλλάδα καΐ ὄλον τὸ Έλληνικόν έθνος έν μέσῳ έκατοντάδων χελιάδων άδελφῶν μας ρώσσων. Μή λησμονεΐτε, ὅτ΄ εΐμεθα υίοι τῶν ένδόξων πατέρων μας τῶν ὀποίων τᾶ άνδραγαθήματα έπί τῆς παλιγεννεσίας τοῦ έθνους μας, ή Εὐρώπη καΐ ὄλος ὁ χριστιανικός κόσμος έθαύμασε. Μή λησμονεΐτε προσέτι, ὅτ΄ οί πατέρας τῶν πατέρων μας εΐς τοῦτον τὸν τόπον έχυσαν, τὸ αίμά

των· καὶ ἡμεῖς, ἀπαιτεῖ ἡ τιμὴ τοῦ ἔθνους νὰ τοὺς μιμηθῶμεν. Ναὶ τοὺς μιμούμεθα καὶ κἄνεις δὲν ἔμπορεῖ νὰ μᾶς εἶπῃ ὄχι. Ναὶ ἡ μάχη τῆς Εὐπατορείας ἐδόξασε τὰ Ἑλληνικὰ ὄπλα· καὶ ἡ μάχη σήμερον, δὲν ἀμφιβάλλω, ὅτι θέλει τὰ δοξάσει ἐπίσης. Ζήτω ἡ Ἑλλάς! Ζήτω ὁ κηδεμὼν τῆς ὀρθοδοξίας Αὐτοκράτωρ! Γενναῖοι ἐθελονταὶ ἡ πατρίς μᾶς βλέπει! – ἐμπρὸς καὶ ὁ Θεὸς μεθ' ἡμῶν!!!».

Στη συνέχεια, ἡ Στρατιωτικὴ Μπάντα τοῦ Στόλου τῆς Μαύρης θάλασσας ἀπέδωσε τις τιμὲς παιανίζοντας τοὺς εθνικοὺς ὕμνους τῆς Ρωσίας καὶ τῆς Ελλάδας, ἐπεὶτα ἀκολούθησε ἡ τελετὴ κατάθεσης στεφάνων ἀπὸ τοὺς ἐπισήμους καὶ ὅλους τοὺς παρευρισκόμενους.

Ἀκολούθησαν εορταστικὲς ἐκδηλώσεις. Το καλλιτεχνικὸ πρόγραμμα ἀνοίξε το ἐλληνικὸ συγκρότημα «Μωσαϊκὸ» ἀπὸ τὴν πόλη Κερτς, τὴν ἀρχαία πόλη Παντικάπαιον, το ὁποῖο τραγούδησε βυζαντινοὺς ὕμνους. Ἐπίσης, οἱ ἐλληνικοὶ πολιτιστικοὶ σύλλογοι χόρεψαν ἐλληνικοὺς χορούς.

Για τὸν Ἑλληνισμό τῆς Ρωσίας τὸ γεγονὸς αὐτὸ εἶναι μεγάλης ἱστορικής σημασίας, καθὼς μετὰ ἀπὸ 160 χρόνια ἐκπληρώθηκε τὸ ἱερὸ χρέος καὶ διαϊωνίστηκε ἡ μνήμη τῶν συμπατριωτῶν τοὺς ἀπὸ τὴν Ελλάδα.

Πέραν αὐτοῦ, τὸ παρὸν μνημεῖο εἶναι τὸ πρῶτο ἐλληνικὸ μνημεῖο στὴν Κριμαία ἀπὸ τὴν ἐποχὴ ποὺ ἡ χερσόνησος τῆς Κριμαίας ἦταν μέρος τοῦ Βυζάντιου.

Τὸ μνημεῖο ἐγκαταστάθηκε στὸν πάρκο «Ἱστορικὴ λεωφόρος», το ὁποῖο ἀποτελεῖ ἓνα ἀπὸ τὰ σημαντικότερα ἀξιοθέατα καὶ πολυσύχναστα μέρη τῆς πόλης.

Οἱ διαστάσεις τοῦ μνημείου εἶναι 3,70 X 3,70 μέτρα (κρηπίδα), ἔχει ὕψος 6 μέτρα καὶ εἶναι ἐγκατεστημένο σὲ εἰδικὰ διαμορφωμένο χῶρο δίπλα στὸ Μουσεῖο-Πανόραμα τῆς Σεβαστούπολης, σ' ἓνα ἀπὸ τὰ κεντρικότερα σημεῖα τῆς πόλης. Ἐπισημαίνεται ὅτι, τὰ ἤδη υπάρχοντα ξένα μνημεῖα πεσόντων εἶναι ἐγκατεστημένα σὲ σημεῖα ἐκτὸς τοῦ κέντρου τῆς πόλεως.

Τὸ κυρίως μέρος τοῦ (τύπου λαξευμένου μενίρ) εἶναι κατασκευασμένο ἀπὸ γκρι γρανίτη τῶν Ουραλίων.

Οἱ τέσσερις ὀψεις τοῦ κοσμούνται με χυτευμένα ορειχάλκινα στελέχη – πλάκες στὶς ὁποῖες ἀναπαριστῶνται: α). Ἡ μνημόσυνη ἀφιέρωση – τὸ ἱστορικὸ, β). Ἡ παράσταση ὀρκωμοσίας τῆς Λεγεώνας, γ). Ἡ παράταση Ἑλλήνα ἀξιωματικοῦ ἐθελοντῆ με λαβαροφόρο καὶ παραστάτη ὀπλίτες, δ).

Ὁ κατάλογος τιμηθέντων με ἠθικὲς ἀμοιβὲς καὶ διασωθέντων ὀνομάτων πεσόντων.

Ἡ θέση ποὺ ἐπελέγη γιὰ τὴν ἐγκατάσταση τοῦ μνημείου, ἡ ἐξόχως καλλιτεχνικὴ

σύνθεσή του και οι διαστάσεις του αναδεικνύουν τη διάθεση της ρωσικής πλευράς και την ιδιαίτερη τιμή που αυτή περιποιεί στους πεσόντες Έλληνες εθελοντές.

Η ανέγερση του μνημείου υπέρ των Ελλήνων εθελοντών αποτελεί μέρος του επίσημου προγράμματος εορτασμών του «Έτους Ελλάδας – Ρωσίας 2016», το οποίο υλοποιείται με σχετικό διάταγμα του Προέδρου της Ρωσικής Ομοσπονδίας, Βλαντιμίρ Πούτιν.

Το έργο τέθηκε υπό την αιγίδα του Υπουργείου Πολιτισμού της Ρωσίας, και υλοποιήθηκε με την ευγενική χορηγία του πρόεδρου της Ομοσπονδιακής Πολιτιστικής Αυτονομίας των Ελλήνων της Ρωσίας και Ιβάν Σαββίδη, ο οποίος έπαιξε τον καθοριστικό ρόλο.

Επίσης, σημαντικό ρόλο στην υλοποίηση του έργου είχε η γερουσιαστής της Άνω Βουλής της Ρωσίας κα Όλγα Κοβιτίδη (Ελληνίδα), ο γνωστός φιλέλληνας, πρώην Πρέσβης της Ρωσίας στην Κύπρο κος Γκεόργκι Μουράντοβ, ο Διευθυντής του Ελληνορωσικού Συνδέσμου «Φιλία» κος Σεργκέι Πιντσούκ-Γαλάνης και ο Διευθυντής του Ιδρύματος Ελληνικών Ερευνών κος Αγαθάγγελος Γκιουρτζίδης.

Ιδιαίτερης μνείας χρήζει το γεγονός ότι το έργο βρήκε ευρεία υποστήριξη στο ελληνικό και στο ρωσικό κοινό, το οποίο ανταποκρίθηκε εγκάρδια και το στήριξε θερμά.

Ιστορία της Ελληνικής Λεγεώνας

Το 1853 με την έναρξη του Κριμαϊκού πολέμου, εθελοντές Έλληνες από διάφορες περιοχές του ελληνισμού συγκρότησαν εθελοντικό τμήμα που αριθμούσε περί τους 1200 άνδρες. Το τμήμα αυτό ονομάστηκε Ελληνική Λεγεώνα του Αυτοκράτορα Νικόλαου Α΄ και μ' αυτό το όνομα πέρασε στην ιστορία.

Στην πρώτη φάση του Κριμαϊκού Πολέμου, που εκτυλίχθηκε στις Ηγεμονίες του Δουνάβεως, το εθελοντικό αυτό ένοπλο τμήμα ήταν από τα πρώτα που συγκρούσθηκαν με τις αντίπαλες των Ρώσων δυνάμεις, των Οθωμανών και έλαβε μέρος στις μάχες του Σουλινά, του Ματσίν και του Τζιουρτζίου.

Όταν ο πόλεμος μετεφέρθη στη χερσόνησο της Κριμαίας η Λεγεώνα έφθασε στη Κριμαία και έλαβε μέρος στις μάχες της Ευπατορίας και της Τσόρναγια-ρέτσκα και στη συνέχεια είχε ενεργό ρόλο στην άμυνα της Σεβαστούπολης καθ' όλη τη διάρκεια της πολιορκίας της.

Την Ελληνική Λεγεώνα αποτελούσε δύναμη περί των 1200 εθελοντών, που συμμετείχε στον πόλεμο ως αυθύπαρκτο ένοπλο τμήμα υπό τη ρωσική

στρατιωτική διοίκηση και έχοντας δικό της λάβαρο. Το καθ' ένα από τα τέσσερα τάγματά της είχε τη δική της σφραγίδα και Έλληνες εθελοντές ως αξιωματικούς διοικητές.

Οι αξιωματικοί, υπαξιωματικοί και άνδρες της διακρίθηκαν για την γενναιότητά τους. Τριάντα δύο άτομα τιμήθηκαν με τη διάκριση του ιππότη του Τάγματος του Αγίου Γεωργίου, του ανώτερου στρατιωτικού παράσημου της Ρωσικής Αυτοκρατορίας.

Εκ των 1200 της ενδόξου Ελληνικής Λεγεώνας περί τους 500 αξιωματικούς, υπαξιωματικούς και άνδρες έπεσαν ηρωικώς μαχόμενοι. Τα 135 ονόματα πεσόντων που διεσώθησαν απαθανατίζονται σε μία από τις ορειχάλκινες πλάκες του μνημείου. Τα ονόματα περί των 365 εκ των γενναίων αυτών εθελοντών δεν διεσώθησαν.

Κατά τα χρόνια που ακολούθησαν τον Κριμαϊκό Πόλεμο, στη Σεβαστούπολη ανεγέρθησαν μνημεία υπέρ των πεσόντων Βρετανών, Γάλλων και Σαρδηνίων στρατιωτών. Αυτά κατεστράφησαν κατά τη διάρκεια του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου.

Μετά την πτώση της ΕΣΣΔ, όταν η Κριμαία απετέλεσε μέρος της Δημοκρατίας της Ουκρανίας, στη Σεβαστούπολη ανιστορήθηκαν τα μνημεία αφιερωμένα στους πεσόντες Βρετανούς, Γάλλους και Σαρδηνίους στρατιώτες.

Με αίτημα της τουρκικής κυβερνήσεως προς την ουκρανική ανεγέρθη μνημείο και για τους πεσόντες Οθωμανούς στρατιώτες. Την κατασκευή του χρηματοδότησε το τουρκικό κράτος.

Μετά τη λήξη του Κριμαϊκού πολέμου 1853-1856 ο Αριστείδης Χρυσοβέργης, ένας από τους αρχηγούς της Ελληνικής Λεγεώνας, υπέβαλε αίτημα προς ρωσικές αρχές για την ανέγερση μνημείου υπέρ των πεσόντων Ελλήνων εθελοντών.

Το αίτημα αυτό εγκρίθηκε από τον ίδιο τον αυτοκράτορα Αλέξανδρο Β΄ την 27η Αυγούστου 1865. Ωστόσο, το σχέδιο δεν πραγματοποιήθηκε και το ζήτημα λησμονήθηκε.

Ανέκαθεν, η μνήμη των πεσόντων πολεμιστών ήταν και είναι ιερή, αυτή τιμάται στο πάτριο και στα ξένα εδάφη, τόσο από τους συμπατριώτες των πεσόντων, όσο και από τους ξένους, ανεξαρτήτως αν ήταν εχθροί ή σύμμαχοι.

Μετά από 160 χρόνια η ελληνική ομογένεια της Ρωσίας και ο ρωσικός λαός εκπληρώνουν την ιερή υποχρέωση μνήμης και τιμής προς τους συμπατριώτες μας και ομόδοξούς τους, εθελοντές της Ελληνική Λεγεώνας η οποίοι γενναία

πολέμησαν υπέρ της Ορθοδοξίας.

Image not found or type unknown

[krimaia-2](#)

krimaia-4

Image not found or type unknown

Πηγή: romfea.gr